

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno autora práce: Adam Bárta

Jméno vedoucího práce: Mgr. Jakub Šedo, Ph.D.

Název práce: Aplikace westminsterského a konsensuálního modelu demokracie na politický systém Estonska

1. VELMI STRUČNÉ SHRNUÍ ZAMĚŘENÍ/CÍLE PRÁCE

Diplomant si pro svou práci vybral tradiční téma – pokus o zařazení vybrané země do Lijphartovy typologie demokratických režimů. Dospívá k závěru, že Estonsko funguje jako *spíše konsensuální* demokracie.

Autor se zabýval případem Estonska, což lze na jednu stranu považovat za dobrou volbu: Estonsko je zemí, která nepatří mezi z tohoto hlediska často zkoumané případy, a tak je jeho analýza potenciálně užitečná. Na druhou stranu je poněkud překvapivé, že volba případu v práci není nijak diskutována – čtenář bez těsnějšího vztahu k Lijphartově teorii se tedy nedozví, proč by práce měla být důležitá.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Práce standardně obsahuje teoretickou a empirickou část. Teoretická část je poněkud nevyvážená: autor netypicky věnuje dost prostoru vývoji pojmu konsensuální demokracie a samotným rámcem pozdější analýzy se pak zabývá dosti stručně. V empirické části se autor celkem úspěšně snaží o podloženou argumentaci, ale v některých bodech je zařazení spíše impresionistické povahy. Když je například v kapitole 3.1 popisována stabilita vlád, z textu není úplně jasné, jestli uvedený podíl koaličních kabinetů je pouze odhadem (jak text uvádí) nebo zda je toto číslo přesné. Mezi uvedenými „přibližně třemi čtvrtinami“ a následnými 75 % je totiž zásadní rozdíl.

U podobných prací se nabízí otázka, co vlastně lze považovat za dostatečný důvod k zařazení na Lijphartovo kontinuum. Pokud je předmětem analýzy kvalitativní případová studie, nabízí se strategie pracovat ne jen s primárním ukazatelem, ale naopak s širším souborem vlastností, podpořit nebo zpřesnit primární údaj, nabídnout pohled na reálné zvyklosti ve fungování institucí apod. Je třeba ocenit, že autor o tuto „přidanou hodnotu“ vždy usiluje, i když kvalita jednotlivých kapitol není všude stejná.

3. VYUŽITÍ PRIMÁRNÍ A SEKUNDÁRNÍ LITERATURY A PRAMENŮ

Počet a struktura zdrojů odpovídají zaměření práce a jsou kvalitní. Autor pracuje i s estonskými prameny, byť v jejich anglické verzi.

4. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Jedním z výraznějších problémů textu je stylistická a jazyková stránka. Přitom platí, že analytická část je lepší než část teoretická, kde oponent nachází logické problémy, překlepy, neobratné formulace, typografické prohřešky, chybějící interpunkci či občasné použití nevhodných termínů.¹ Největším problémem v tomto směru je patrně termín *cleavage*, který diplomant téměř nikdy nepřekládá a pracuje s ním velmi volně až nesprávně (jednou jako s jednotným, jindy jako s pomnožným číslem; u některých vět se podstata termínu míjí se smyslem věty²).

Překlad některých Lijphartových termínů je dále minimálně k diskusi (např. *osamocenost* coby český ekvivalent termínu *autonomy*).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

Původní Lijphartova typologie je do značné míry časově a prostorově determinovaná, ale pokud ji (možná trochu zjednodušeně) chápeme jako univerzální analytický nástroj, dá se aplikovat na různé demokratické systémy. Rád bych autora požádal, aby při obhajobě vysvětlil, v čem dnes vidí hlavní přínos aplikace tohoto modelu na širší okruh zemí včetně právě Estonska.

6. STRUČNÝ ZÁVĚREČNÝ KOMENTÁŘ

Pro práci platí, že výsledný dojem z teoretické a (rozsáhlejší) analytické práce není stejný: Analytická část je vyváženější a přehlednější, ale na druhou stranu by si místy zasloužila zpřesnění.

Vzhledem ke způsobu, jak je Lijphartův model definován resp. aplikován závisí kvalita tohoto typu práce primárně na tom, jak přesvědčivě se autorovi podaří odůvodnit zařazení na modelových osách. Adamu Bártovi se celkově podařilo dobře naplnit vytyčený cíl a dovést práci do funkční podoby.

7. DOPORUČOVANÉ HODNOCENÍ

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji stupeň hodnocení C (dobře). V případě velmi přesvědčivé obhajoby jsem pro hodnocení o stupeň lepší.

Datum a místo: V Táboře 20. května 2012

Podpis: Mgr. et Mgr. Petr Dvořák

¹ „V ryzí formě se tyto *modely* nevyskytují“, „participace u vládnutí“, „V malých zemích je větší *myšlenka* kooperace a konsensu“ atd.

² „I když budou dva segmenty z různých náboženských *cleavage* [...]“

